

7. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky L. Sólmosa na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky S. Drobného podanú 18. októbra 2017 vo veci ochrany zdrojov pitnej vody v Trnavskom kraji

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

*László Sólymos
minister*

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 21-11-2017		
Číslo spisu: PREDS-449/2017		
Listy: 41-	Prilohy:	
RZ	ZH	LU

V Bratislave, 16. november 2017

Č. 50718/2017

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s interpeláciou, ktorá bola prednesená na 21. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky v rámci príslušného bodu programu, vo veci týkajúcej sa vážnych obáv starostov a obyvateľov obcí okresu Trnava z možného ohrozenia strategického zdroja pitnej vody v Dechticiach a z dôvodu, že prevádzkovateľ miestneho kameňolomu plánuje využiť jeho priestory na uloženie 250 tisíc m³ inertného odpadu, ste ma prostredníctvom predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Andreja Danka požiadali o odpoveď na nasledovné otázky :

- 1) Akým spôsobom a v akých intervaloch sa bude monitorovať kvalita pitnej vody v Dehticiach, ktorá patrila doteraz k najkvalitnejším v Slovenskej republike ?
- 2) Akým spôsobom a v akom časovom horizonte sa budú skúmať látky uložené v kameňolome v Dehticiach a miera ich toxicity ?
- 3) Aké opatrenia plánuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prijať na ochranu zdroja pitnej vody v Dehticiach ?
- 4) V akom zmysle a dokedy plánuje Okresný úrad v Trnave v danej veci rozhodnúť ?
- 5) Ako sa ministerstvo životného prostredia postaví k obdobným prípadom ohrozenia pitnej vody v Slovenskej republike ?

Odpoveď na otázku č. 1 :

Dňa 22.09.2017 doručil navrhovateľ JIVA-TRADE, s.r.o., Štefana Moyzesa 2700/22, 926 01 Sered', na Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Plán likvidácie lomu v juhovýchodnej časti dobývacieho priestoru Dehtice – navýšenie objemu“. Predmetom predloženej zmeny je navýšenie objemu zavázaného inertného materiálu zo 130 000 m³ na 250 000 m³. V predložennom materiáli v časti Vplyvy na povrchové a podzemné vody je uvedené, že vzhľadom na stupeň ochrany vodných zdrojov a lokalizáciu možných zdrojov znečistenia, bol v širšom území vybudovaný monitorovací systém pozostávajúci z vrtov, ktorých hĺbka sa pohybuje v rozmedzí 21 m - 82 m. Situované sú v smere prúdenia podzemných vôd tak, aby v nich bolo možné indikovať prípadné znečistenie. Pre podrobnejšie sledovanie vplyvu dobývacieho priestoru na uvedené vodné zdroje bol vypracovaný „Projekt monitorovacieho systému“, ktorý navrhuje vybudovanie nového monitorovacieho vrtu na výstupe z predmetného územia.

Problematika monitorovania kvality pitnej vody je riešená vo vyhláške Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou, vo väzbe na zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Odpoveď na otázku č. 2 a č. 4 :

Ministerstvo životného prostredia SR zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) zaviedlo novú právnu úpravu pre využívanie odpadov na tzv. „povrchovú úpravu terénu“. Na takúto činnosť sa vyžaduje súhlas podľa § 97 ods. 1 písm. t) zákona o odpadoch. Keďže odpady sú pri takejto činnosti ukladané na povrch zeme bez akýchkoľvek tesniacich bariér, určilo MŽP SR konkrétne druhy odpadov, ktoré môžu byť na činnosť povrchovej úpravy využívané, ako aj základné podmienky, za ktorých môžu byť na povrch zeme aplikované. Jednou z podmienok je, že to musia byť inertné odpady. Inertný odpad je taký odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Inertný odpad sa nerozpúšťa, nehorí ani inak fyzicky alebo chemicky nereaguje, nepodlieha biologickému rozkladu ani škodlivo neovplyvňuje iné látky, s ktorými prichádza do styku tak, aby mohlo dôjsť k znečisteniu životného prostredia alebo k poškodeniu zdravia ľudí. Typickým príkladom inertného odpadu sú výkopové zeminy. Je veľmi málo pravdepodobné, že ak by boli do kameňolomu ukladané výkopové zeminy, resp. kamenivo, bola by ohrozená kvalita pitnej vody, vzhľadom na inertný charakter týchto odpadov. Okresný úrad Trnava požiadal v tejto veci o usmernenie MŽP SR, bolo však potrebné zvážiť viacero okolností vrátane prijatia rozhodnutia, či ide o činnosť zhodnocovania odpadov alebo zneškodňovania odpadov. MŽP SR teda zváži všetky skutočnosti, ktoré by mohli nastať pri takejto činnosti z hľadiska možného ohrozenia životného prostredia alebo zdravia ľudí vrátane posúdenia možného vplyvu tejto činnosti na životné prostredie v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zásady kontroly dovážaných materiálov sú uvedené v samotnom „Pláne likvidácie lomu v juhovýchodnej wydobytej časti dobývacieho priestoru Dechtice“, ktorý je súčasťou rozhodnutia Obvodného banského úradu v Bratislave zo dňa 12.01.2016.

Okresný úrad Trnava rozhodne v tejto veci po splnení všetkých náležitostí vyplývajúcich zo zákona o odpadoch. Ak udelí súhlas na uloženie odpadov, bude môcť v budúcnosti podmienky súhlasu kontrolovať. V prípade, ak by boli do kameňolomu ukladané iné ako inertné druhy odpadov, bolo by to posúdené ako porušenie ustanovení zákona o odpadoch a udelených podmienok s príslušnou pokutou podľa § 117 zákona o odpadoch.

Odpoveď na otázku č. 3 a č. 5 :

Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej vodnej správy vykonáva štátnu vodnú správu prostredníctvom okresných úradov. V kompetencii orgánov štátnej vodnej správy okresných úradov je vydávanie vyjadrení a súhlasov k stavbám a činnostiam v určených ochranných pásmach vodárenských zdrojov, pričom sú povinné uvádzať vo svojich vyjadreniach a súhlasoch opatrenia a zákazy vzťahujúce sa na príslušné ochranné pásmo vodárenského zdroja. Dobývací priestor Dechtice sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa vodárenských zdrojov Dechtice a Dobrá Voda. Ochranné pásmo vodárenského zdroja Dechtice bolo vyhlásené rozhodnutím Okresného národného výboru v Trnave, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. OPLVH-4644/1985 zo dňa 16.12.1985 a č. PLVH-4/422/1986-8 zo dňa 22.05.1986.

Obvodný úrad životného prostredia Trnava, odbor štátnej správy starostlivosti o životné prostredie vydal vyjadrenie k Návrhu plánu likvidácie vyťaženého priestoru v dobývacom priestore Dechtice pod č. 2013/1038/St dňa 19.07.2013. Vo svojom vyjadrení orgán štátnej vodnej správy požadoval vypracovať monitorovací systém na sledovanie vplyvu zavážania lomu na vodný zdroj v zmysle predloženého hydrogeologického posudku - vybudovať 3 monitorovacie vrty a monitoring vykonať v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon, a pripomienok prevádzkovateľa vodárenského zdroja Dechtice, ktorým je Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s., Piešťany. Zároveň sa požadovalo vykonávať rozbery podzemných vôd v rozsahu ukazovateľov podľa hydrogeologického posudku predloženého navrhovateľom.

Výsledky rozborov bolo požadované predkladať orgánu štátnej vodnej správy štvrťročne a hodnotiacu správu oprávneného hydrogeológa predkladať raz ročne.

Orgán štátnej vodnej správy nemá vedomosť o vybudovaní monitorovacieho systému v požadovanom rozsahu, neboli mu doručené výsledky kontrolných rozborov podzemných vôd a hodnotiace správy.

Podmienky orgánu štátnej vodnej správy Obvodný banský úrad neuviedol v rozhodnutí, ktorým schválil spoločnosti JIVA-TRADE, s.r.o. Sered' Plán likvidácie vyťaženého priestoru v dobývacom priestore Dechtice.

Na základe oznámenia Ministerstva životného prostredia SR o zmene navrhovanej činnosti „Plán likvidácie lomu v juhovýchodnej časti dobývacieho priestoru Dechtice – navýšenie objemu“, vydal Okresný úrad Trnava, orgán štátnej vodnej správy stanovisko č. OU-TT-OSZP3-2017/033641/ŠVS/St zo dňa 26.10.2017. Keďže ide o činnosť resp. jej zmenu, ktorá predstavuje zdroj znečistenia alebo ohrozenia vodárenského zdroja, orgán štátnej vodnej správy požadoval jej posúdenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V procese posudzovania orgán štátnej vodnej správy požadoval v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. hodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie a zdravie ľudí najmä :

- zhodnotiť priame, nepriame, kumulatívne, dočasné a trvalé vplyvy na povrchové a podzemné vody, keďže dobývací priestor sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa

vodárenských zdrojov Dechtice a Dobrá Voda vo vzdialenosti cca 1500 m od vodného zdroja Dehtice,

- porovnanie vhodných variantov navrhovanej zmeny činnosti (technická rekultivácia, biologická rekultivácia alebo kombinácia oboch) a zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu,
- návrhy opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej zmeny činnosti v etape realizácie, prevádzky a ukončenia prevádzky na životné prostredie a zdravie ľudí – návrh monitorovacieho systému na sledovanie vplyvu zavážania lomom na kvalitu povrchových a podzemných vôd, rozsah sledovaných ukazovateľov kvality vôd, návrh opatrení pre prípad zhoršenia kvality vody, návrh kompenzačných opatrení.

Ministerstvo životného prostredia SR pripravilo novelu zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktorá okrem iného obsahuje aj novelizačné body, týkajúce sa kompetencií orgánov štátnej vodnej správy, kedy podľa vodného zákona bude potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy k určeniu, zmene a zrušeniu dobývacieho priestoru a na povolenie, zmenu a ukončenie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, v konaniach ktorých je povoľujúcim orgánom štátna banská správa. Rozšírenie činností, na ktoré je potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy, je zdôvodnené väčšou ochranou vôd. Je potrebné, aby orgán štátnej vodnej správy bol dotknutým orgánom v konaniach podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), aby nedochádzalo k nežiaducej činnosti napríklad v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, v chránenej vodohospodárskej oblasti a pod, čoho príkladom je Vami spomínané ohrozenie vodárenského zdroja v Dehticiach. Vyjadrenia orgánu štátnej vodnej správy sa považujú v zmysle § 73 ods. 17 vodného zákona za záväzné stanoviská a konajúci správny orgán je povinný navrhnuté podmienky orgánu štátnej vodnej správy zahrnúť do povolenia.

S pozdravom

Vážený pán
Stanislav Drobný
poslanec Národnej rady SR

Na vedomie :
Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady SR